

Ehdotus SATA-komitealle perhevapaiden/-etuuksien muutostarpeista monikkoperheissä

SUOMEN MONIKKOPERHEET RY:N EHDOTUS

1. Monikkolasten isän isyysvapaa pidennetään *kertomalla se kerralla syntyneiden lasten lukumäärällä* (nykyisen mallin mukaan kaksosille $18+18=36$ arkipäivää, kolmosille $18+18+18=54$ arkipäivää, tällä hetkellä isyysvapaa on vain yhdestä lapsesta eli 18 arkipäivää).
2. Kaksosten perheessä vanhempainvapaan monikkopidennystä pidennetään 120 arkipäivällä (nykyinen 60 pv) ja kolmosten perheessä 240 arkipäivällä (nykyinen 120 pv).
3. Vanhempainvapaamalli $6+6+6$ tulisi selvittää. Lisäksi selvitetään mahdollisuutta, että tässä mallissa puolisolle kiintiöidyn osuuden voisi siirtää tukihenkilölle.
4. Monikkoperheissä puolisolle taataan mahdollisuus hoitaa lapsia myös samanaikaisesti äidin kanssa äitiys- ja vanhempainvapaan aikana.
5. Jokainen syntyvä monikkolapsi saa lasten kotihoidon tuen *täysimääräisen hoitorahan* (nykyisin toisena ja kolmantena syntyvä monikkolapsi saa vain sisarkorotuksen).

EHDOTUKSEN PERUSTELUT

Lasten yhdenvertaisen kohtelun vuoksi Sosiaali- ja terveysvaliokunta on mietinnössään (StVM 45/2006) huomionnut isyysvapaaseen liittyvän ristiriidan monikkolasten osalta. Tässä mietinnössä todetaan, että on tarpeen selvittää tulisiko isyysvapaakautta pidentää. Perusteluja ***isyysvapaan muuttamiselle lapsikohtaiseksi*** ovat myös:

- isä voi olla yhtä aikaa äidin kanssa kotona hoitamassa lapsia.
- isä luo kontaktin jokaiseen lapseen yksilöllisesti.
- lapsikohtainen isyysvapaa turvaa vanhempien jaksamista ja työkykyä, sillä monikkoperheessä yksi suurimmista jaksamista verottavista seikoista on riittämätön yöuni.
- perheeseen sitoutuneet miehet voivat paremmin ja täysimääräisen vapaan pitäminen vahvistaa parisuhdetta ja hyvinvointia.

Perusteluja vanhempainvapaan ***pidennetylle monikkopidennykselle*** ovat seuraavat:

- lähes kaikki kolmoslapset ja puolet kaksoslapsista syntyvät keskosina.
- monikkolapset ovat infektiokerkeempiä noin kahteen ikävuoteen asti: esitetyllä pidennyksellä infektiokierre voidaan katkaista ja vähentää tilapäisen hoitoavun tarvetta.
- työn ja perheen yhteensovittamisen tukeminen; äidit ovat viisi kertaa useammin masentuneita kuin yhden vauvan synnyttäneet äidit. Varhain koettu väsymyksen on heillä pysyvämpää: viisivuotiaiden kaksosten äidit ovat edelleen väsyneempiä ja masentuneempia kuin ne äidit, jotka ovat saaneet lapsia ehkä tiheästikin, mutta jotka eivät



Ehdotus SATA-komitealle perhevapaiden/-etuuksien muutostarpeista monikkoperheissä

ole saaneet useampia lapsia samanaikaisesti" (lähde: Thorpe K, Golding J, MacGillvray, I, Greenwood R. (1991) Comparison of prevalence of depression in mothers of twins and mothers of singletons. BMJ 302:875-8) Pidennys vähentää riskiä pitkiin työkyvyttömyysjaksoihin ja osatyökykyisenä työskentelyyn.

- perheen taloudellinen kuormitus vähenee verrattuna tilanteeseen, jossa työntekijä siirtyisi tasoltaan yleensä pienemmälle lasten kotihoidon tuelle, jonka taso ei riittävä monikkoperheen taloudellisen lisäkuormituksen takia.

Perustelut **jokaisen lapsen täysimääräiselle hoitorahalle** lasten kotihoidon tuessa ovat:

- perheelle tulee moninkertaiset taloudelliset kustannukset kerralla.
- lasten syntymän vaikutuksia ei ole voitu perheessä ennakoida samalla tavoin kuin jos tulossa olisi yksi lapsi.
- vanhemmat joutuvat monikkouden takia tekemään lasten vauvaiästä täysi-ikäisyyteen asti yhtäaikaista hankintoja samankokoisina ilman mahdollisuutta kierrättää perheen sisällä, ostamaan enemmän palveluja (mm. hoitoapu) ja tekemään isoja investointeja tilantarpeen kasvettua.
- erityistilanne on huomioitu Lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämissuunnitelmassa vuosille 2007-2011. Siinä todetaan, että "kiinnitetään erityinen huomio pienituloisten lapsiperheiden tulokehitykseen ottaen samalla huomioon lapsiperheryhmät, jotka ovat lähtökohtaisesti eriarvoisessa asemassa perhetilanteen erityisyyden, kuten monikkoperheellisyiden vuoksi".

Lisäksi edellä esitetään, että selvitetäisiin voisiko puolisolle tarkoitetun kiintiöidyn vapaajakson käyttää tarvittaessa myös tukihenkilö. Yksinhuoltajamonikkoperheissä, joissa puoliso ei osallistu lasten hoitoon, kuormitus ja avun tarve on erityisen suuri.

Esityksemme tukevat SATA-komitean 27.1.2009 ehdotuksen eli lasten varhaisvuosien kasvuedellytysten tukemisen tavoitteita.

Kunnioitavasti

Ulla Kumpula

toiminnanjohtaja

Suomen Monikkoperheet ry

Suomen Monikkoperheet ry
Kauppakatu 18 C 34
40100 Jyväskylä
p. (014) 211 277 (arkisin klo 9-15)
toimisto@suomenmonikkoperheet.fi
www.suomenmonikkoperheet.fi

Yhteyshenkilö

Toiminnanjohtaja

Ulla Kumpula

p. 050 3280 730

toiminnanjohtaja@suomenmonikkoperheet.fi